

RIJEČ UREDNICE

Marija LUČIĆ-ČATIĆ

Poštovani čitatelji,

zadovoljstvo mi je predstaviti prvi dvobroj „Kriminalističkih tema“ za 2025. godinu, koji sadržajno obuhvaća sedam iznimno interesantnih znanstvenih i stručnih radova iz domena kriminalistike, kriminologije i sigurnosnih studija čime se osigurava kontinuitet u objavljuvanju radova koji proširuju znanstvene spoznaje te inoviraju promišljanja o već etabliranim temama.

U ovom broju se pred vama nalazi izvorni znanstveni rad Shun L. Carroll, D.D.S., Ed.M. sa Univerziteta u Buffalu, pod naslovom „Investigating Murderers Along a Victim Continuum: An Analysis of Single and Multiple Killers“. U navedenom radu ispituje se postojanje kontinuma u ponašanju ubojica, umjesto razdvajanja na stroge tipologije poput „običnih“ i serijskih ubojica.

Provedena analiza ukazuje na to da su višestruka ubojstva produžetak općeg homicidnog ponašanja, što dovodi u pitanje tradicionalne forenzičke klasifikacije i upućuje na potrebu za nijansiranijim pristupima u profiliranju i prevenciji nasilja.

Naredni rad predstavlja pregledni znanstveni rad magistrice farmacije Romane Šuman, pod naslovom „Analiza forenzičkih istraživa Bacillus anthracis kroz povijest: evolutivni trendovi“. Svrha ovog rada je analiza slučajeva upotrebe Bacillus anthracis kao bioterorističkog oružja i kreiranje osvrta na forenzičko postupanje u slučaju njegove identifikacije. U ovom radu, temeljem analize slučajeva upotrebe Bacillus anthracis kao bioterorističkog oružja od 2001. godine, autorica je utvrdila da inhalacijski oblik ima najveću stopu smrtnosti te da je stoga od iznimne važnosti u forenzičkom postupku utvrditi protokole za sigurno postupanje u slučaju sumnje na upotrebu Bacillus anthracis kao bioterorističkog oružja.

Potom slijedi pregledni znanstveni rad „China's role in Bosnia and Herzegovina's critical infrastructure development and security“ koautora Jasmina Ahića, redovitog profesora i dekana Univerziteta u Sarajevu - Fakulteta za kriminalistiku, kriminologiju i sigurnosne studije i Kenana Hodžića, docenta na Univerzitetu u Sarajevu - Fakultetu za kriminalistiku, kriminologiju i sigurnosne studije. U radu koautorski tim ističe da se Bosna i Hercegovina, u kontekstu kineske inicijative „Pojas i put“, nalazi u složenoj poziciji koja zahtijeva temeljitu sigurnosnu analizu kritične infrastrukture. Istraživanje pruža početnu procjenu sigurnosnih rizika povezanih s kineskim projektima i ulaganjima, ističe ključne elemente procjene rizika i otpornosti kritične infrastrukture te otvara prostor za daljnje analize utjecaja.

Nadalje, dvobroj nudi pregledni znanstveni rad „Fast thinking, bad decisions: cognitive biases in intelligence-led policing“ autora Adnana Fazlića, docenta na Univerzitetu u Sarajevu - Fakultetu za kriminalistiku, kriminologiju i sigurnosne studije. U radu autor, polazeći od teorije dvostrukog procesa, analizira utjecaj kognitivnih pristranosti poput potvrđujuće pristranosti, sidrenja, pretjeranog samopouzdanja i heuristike dostupnosti na učinkovitost modela policajskog rada utemeljenog na obavještajnim podacima (ILP).

Dvobroj nadalje donosi stručni članak Edina Garaplije, doktora znanosti iz oblasti sigurnosti i predsjednika naučnog savjeta INZA-e i Sare Prgude, magistarice ekonomije, generalne sekretarice Asocijacije za upravljanje rizicima AZUR, pod naslovom „Pametni gradovi za smanjenje rizika od katastrofa: korištenje tehnologije i inovacija za otporno urbano okruženje“. U radu se istražuje uloga pametnih gradova u primjeni tehnologije i inovacija za smanjenje rizika od katastrofa (DRR) za stvaranje otpornog urbanog okruženja te naglašava transformacijska uloga pametnih gradova u DRR-u, pokazujući potencijal tehnologije i inovacija u ublažavanju posljedica od katastrofa i jačanju otpornosti gradova.

Naredni rad predstavlja stručni članak samostalne istraživačice Amre Čengić, pod naslovom „Analiza medijskog izvještavanja o radikalizmu, ekstremizmu i terorizmu u Bosni i Hercegovini u periodu od 2015. do 2022. godine“. Autorica u radu analizira medijsko izvještavanje o Bosni i Hercegovini u tom razdoblju, s fokusom na radikalizam, ekstremizam i terorizam te u konačnici naglašava važnost objektivnog i uravnoteženog izvještavanja kako bi se izbjegle predrasude, širenje dezinformacija te promicao miran suživot i razumijevanje u društvu.

U konačnici dvobroj nudi stručni članak „Krijumčarenje ljudi u krivičnom zakonodavstvu Bosne i Hercegovine i aktuelna migracijska kretanja“ autora Elvedina Omerhodžića, stručnog suradnika Tužilaštva BiH. U radu autor analizira zakonodavni okvir Bosne i Hercegovine u pogledu krijumčarenja ljudi, s posebnim naglaskom na sudsku praksu i slučajevе u kojima su izvršioci sami migranti i strani državlјani.

Ovom prigodom želim izraziti zahvalnost svim autorima i koautorima na dostavljenim radovima, recenzentima, kao i članovima Redakcije koji su svojim sugestijama i prijedlozima unaprijeđili kvalitetu i omogućili publiciranje još jednog izdanja časopisa „Kriminalističke teme“. Nadam da će čitatelji i u ovom broju pronaći interesantne i korisne sadržaje.

Glavna i odgovorna urednica
Prof. dr. Marija Lučić-Čatić